

Gözler gurbette ama çözüm evde

Kutlu KARAVELİOĞLU - MAİB Başkanı

Yıllardır yerinde sayan dünya mal ticareti bu yıl yüzde 2,5 düşerek 18 trilyon doların biraz üzerinde tutunacak. Oysaki yakın bir tarihe kadar, 2023 yılında 35 trilyon dolara ulaşacağı varsayılıyordu. Nobel ödüllü iktisatçıların, dünya halklarına refah vaadiyle yola çıkarak sermayenin, malın ve işgücünün serbestçe dolaşımını şart koşan küreselleşme nosyonunu parlattığı 2000'li yılların başında, liberalizasyonun dünyadaki siyasi ve ekonomik dengeleri bu ölçüde bozacağı tahmin edilememişti. Ulus devlet-sermaye çatışmasını ya da Doğu-Batı çekişmesini bu ölçüde keskinleştireceği öngörülememişti.

Ne küreselleşmede yaşanan başarısızlık ne terbiye edilmeye çalışılan ülkelere uygulanan yaptırımlar, ne de Brexit'in veya zemini giderek güçlenen korumacı politikaların ortaya çıkardığı belirsizlikler, dünya ticaretindeki bu sıkışmışlığı açıklamaya yeterli olabilir. Ticareti sınırlayan esasen

güç mücadelesidir, bu alandaki savaşın temelinde teknoloji geliştirme, ona hâkim olma ve onu koruma kaygısı vardır demek de eksik kalır. Bilginin, bilgi üretme ve ondan faydalanma yöntemlerinin çok daha hızlı ve geri döndürülemez biçimde yaygınlaştığı gözden kaçır. Her gün yenileri ile karşılaştığımız paradoksal gelişmeleri anlamlandırmak zorlaşır.

KÜRESEL YATIRIMCI İÇİN EVE DÖNÜŞ ZAMANI MI?

Sermaye ihraç edegelen Batı, gümrük duvarlarını yükselterek bir yandan kendi küresel yatırımlarını eve çağırırken, diğer taraftan iç pazarının büyüklüğüne güvenerek bu konjonktürde bile yabancı yatırım çekmeyi düşünebiliyor. İçeride istihdamı ve üretimi artırmak kadar, yarım yamalak küreselleşme sayesinde dünyanın üretim üstüne dönüşmüş bulunan Doğu'da zaaf yaratmayı amaçlıyor. Beyin göçüyle teknolojiye liderliğe yük-

selenler, göçe ve göçmene karşı tutumlarıyla sivriliyor, serbestçe dolaşacağı inancıyla kendi ülkelerindeki sanayinin taşıyıcı oluşuna sessiz kalan işgücünü mülteciye çeviriyor. Siyasete ve ekonomiye bütün ağırlığıyla çökmekte olan kaosun neye gebe olduğunu, sonrasından nasıl bir oluşuma ya da düzen umulduğunu kestirmek kolay değil.

Tespit edilmesi gereken bir başka durum, küresel üretimin dış ticarettten fazla geliştiğidir. Bütün ülkeler üretim alanlarını güçlendirmek ve dışa bağımlı alanlarını azaltmak zorundalar. Geçtiğimiz yıl küresel ihracatı yüzde 54 artan tarım makineleri, bu pekiştirmenin sadece sanayide olmadığını ve olamayacağını en güzel örneği. Sosyal maliyetlerin ulusal ekonomiler ve yönetimler üzerindeki baskısı, yerleşme ve yerleşmeyi kaçınılmaz hale getirdi. Küresel şirketlerin lokal ortaklıkları ve yatırımları üzerinden yerleşeceği, bir başka deyişle hanım-köylü olacağı bir dönem geliyor. Bölgesel işbirliklerinin yerini ikili STA'lar alıyor, devletler içe dönüyorlar. Bir taraftan da kural tanımayan bilişim şirketlerini geri kalmış hukuklarıyla zaptı rapta altına almaya çalışıyorlar.

Dünya mal ticareti 5.925 ürün üzerinden yapılıyor. İlk 1.000 ürün küresel ithalattan yüzde 84 pay alıyor. Dış ticarettten sorumlu kuruluşların stratejik analizleri Türkiye'nin ilk 1.000'ünden 285'inde rekabet avantajına sahip olduğunu gösteriyor. Bir ürünün bir ülkenin ihracatı içindeki payı ile o ürünün dünya ithalatı içindeki payını mukayese ederek rekabet kabiliyetini belirleyen Açıklanmış Mukayeseli Üstünlükler (RCA) yöntemine göre, en üstün olduğumuz 285 kalem içinde 29 ürün ile makineler birinci sırada geliyor. Makinelerin ardından 21 ürün ile elektrikli makineler ve elektronik gelirirken, onları plastikler, kara taşıtları ve demir-çelik izliyor.

SEKTÖRÜMÜZÜN REKABET GÜCÜ GÜVEN UNSURU

Verilerle de ortaya koyulduğu üzere, Türkiye'nin makinecilerinin ülkenin bütün stratejik planlarında öncelikli kılınması kaçınılmaz bir durum. Dünya mal ticaretinin en büyük kaleminin, yüzde 13 payla makineler olması, yani en çok döviz getirebilece-

ğimiz alanın makine imalatı olması, elbette bir sebep. Makine dış ticarettinden son 10 yılda 153 milyar dolar açık vermiş olmamız da önemli. Kendi üretim teknolojilerimizi geliştirmedikçe sanayimizin dışa bağımlı olacağı, sanayicilerimizin teknolojiyi geliştiren ülkelerin sanayicileri ile rekabet edemeyeceği de bir vaka. G7 üyelerinin ilk üç ihracat kalemi içinde makinenin ilk iki sırada oluşu da geçerli bir ikna unsuru. Fakat kararlılık esasen, Türkiye'de makine sektörünün ulaştığı rekabetçiliğin verdiği güvene dayanıyor. Bu durum, makine sektörünün kendi İhracatçı Birliğini kurduğu 2002'den bu yana sağladığı artışı bilenler veya takip edenler için hiç şüphesiz değil. 1,7 milyar dolardan 17 milyar dolara yükselen makine ihracatımız, senelik yüzde 15 ortalamayla artıyor. Dünya makine ihracatının aynı dönemde ancak 2 misli artabilmiş oluşu, bu başarımızı emsalsiz kılıyor. Öte taraftan, Türkiye'nin toplam ihracatının 4,5 kat arttığı aynı dönemde sağlanan 9 katlık artış, sektörümüzün diğer sanayi dallarımızdan çok daha rekabetçi olduğunu gösteriyor.

Alıcılar ya da kullanıcılar tarafına bakıldığında bu gerçeği pekiştiren pek çok veri var. Dünyanın en büyük makine ithalatçısı ABD, senede 400 milyar dolarlık makine alıyor. Türkiye'den yaptığı ithalatta makineler yüzde 16 ile birinci sırada geliyor. Dünyanın ikinci büyük makine ihracatçısı Almanya ise senede 165 milyar dolarlık makine ithal ediyor. Türkiye'den yaptığı ithalatın içinde makineler yüzde 16 ile yine birinci sırada. Birinci pazarımız Almanya, ikinci pazarımız ABD, senede bizden 4 Milyar dolarlık makine ithal ediyor; hem de en pahalılarını tercih ediyor. Ortalamamın 2 mislini aşan ihraç fiyatlarımız, sektörümüzün marka gücüyle birlikte sattığımız makinelerin teknolojik değerinin de hızla arttığını gösteriyor. Gurbetten gelen memnun edici haberlerin rahetine kapılıp kendi evimizdeki sorunları görmezden gelmememiz, aksine doğru teşhisler koyarak hızla çözmemiz gerekiyor.

“YENİDEN SANAYİLEŞME” BİR ZORUNLULUĞUN KÜRESELLEŞMESİNİN SONUCU

Türkiye artık toplam ihracatının yüzde 10'dan fazlasını orta-yüksek teknoloji alan olarak tanımlanan makine imalatından

yapıyor. En fazla sayıda Ar-Ge merkezi de makine imalatçıları arasında bulunuyor. Türkiye'nin Makinecileri olarak, biz ileri ülkelerde olduğu gibi bu payı yüzde 15'in üzerine çıkararak ve makineyi en büyük iki ihracat kalemi içine yerleştiriyoruz. Bunun için de ölçek ve verimlilik sorunlarının aşılması gerektiğine inanıyoruz. İç pazarda niteliğin, niceliğin önce geleceği, katı piyasa denetimi ve gözetimi uygulamaları neticesinde Ar-Ge ve inovasyonun güveneye alınacağı, kayıt dışı ile amansızca mücadele edilerek haksız rekabetin önüne geçileceği bir yatırım ve faaliyet ortamına ihtiyaç duyuyoruz. Sektörümüzün alanlarda teknoloji geliştirmek için bütün dünyada olduğu gibi KOBİ yapısında kalması gerektiği anlaşılmalı, bu zorunluluk ne algıda bir zaaf ne de koruma ve kollamada bir eksiklik yaratmalıdır. Türkiye sanayinin rekabetçiliğinin, makine sektörünün rekabetçiliği ölçüsünde gelişeceği akıldan çıkarılmamalıdır. Devletin “yeniden sanayileşme” başlığı altında hayata geçireceğini açıkladığı bütün stratejilerde makine imalat sektörüne verdiği önem ve önceliğin bir zorunluluk olduğu topluma iyi anlatılmalıdır.

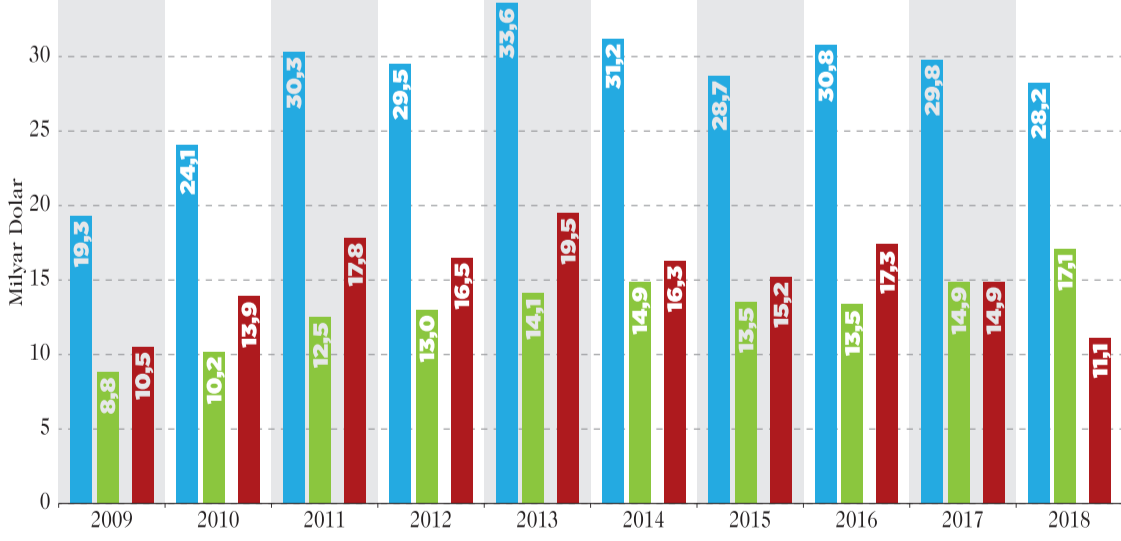
9 AYLIK İHRACATIMIZ 13,2 MİLYAR DOLAR OLDU

MAL GRUBU ADI	2018 (1 Ocak-30 Eylül)			2019 (1 Ocak-30 Eylül)			Değişim (%'19/'18)	
	Miktar (bin ton)	Değer (milyon \$)	S/KG	Miktar (bin ton)	Değer (milyon \$)	S/KG	Miktar	Değer
SOĞUTMA MAKİNELERİ VE KLİMALAR	379	1.713	4,5	410	1.825	4,5	8,2	6,5
İÇTEN YANMALI MOTORLAR VE ARSAMLARI	110	1.717	15,6	109	1.507	13,9	-1,2	-12,2
YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ	393	1.139	2,9	414	1.206	2,9	5,4	5,8
İNŞAAT VE MADENÇİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER	241	861	3,6	327	1.019	3,1	35,4	18,4
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	91	712	7,8	96	731	7,6	5,7	2,8
TRAKTÖRLER, TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ	128	596	4,7	160	701	4,4	25,1	17,7
TARIM TEZGAHLARI	82	611	7,5	89	619	6,9	9,4	1,4
TÜRBİN, TÜRBOJET, HİDROLİK SİSTEMLER	13	507	38,6	14	565	39,8	8,0	11,4
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ	83	488	5,9	96	530	5,5	16,1	8,6
ELEKTRİK MOTORLARI VE JENERATÖRLER	53	376	7,1	75	478	6,3	43,1	27,2
YANALAR VE ARMATÜRLER	44	422	9,6	47	434	9,3	6,6	2,8
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ	69	395	5,7	67	396	5,9	-3,0	0,3
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	44	405	9,2	43	376	8,8	-3,4	-7,2
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ	60	267	4,4	87	331	3,8	43,7	24,3
İSTİCİLAR VE FIRINLAR	41	281	6,9	44	302	6,9	7,7	7,5
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR	35	270	7,8	38	273	7,1	10,8	1,0
KAÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ	14	149	10,6	15	148	9,8	7,5	-0,3
AMBALAJ MAKİNELERİ	8	143	18,4	8	139	18,0	-0,3	-2,7
BÜRO MAKİNELERİ	3	112	39,0	3	111	33,4	16,7	-0,1
RULMANLAR	10	106	11,0	8	88	11,0	-17,1	-17,3
KAĞIT VE MATBAACILIK MAKİNELERİ	10	72	7,6	10	75	7,6	5,0	4,9
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ	1	8	6,1	1	9	6,4	4,1	8,9
Diğer Makineler	163	1.167	7,2	189	1.304	6,9	16,0	11,8
TOPLAM	2.073	12.517	6,0	2.351	13.170	5,6	13,4	5,2

#meraklısınmakine

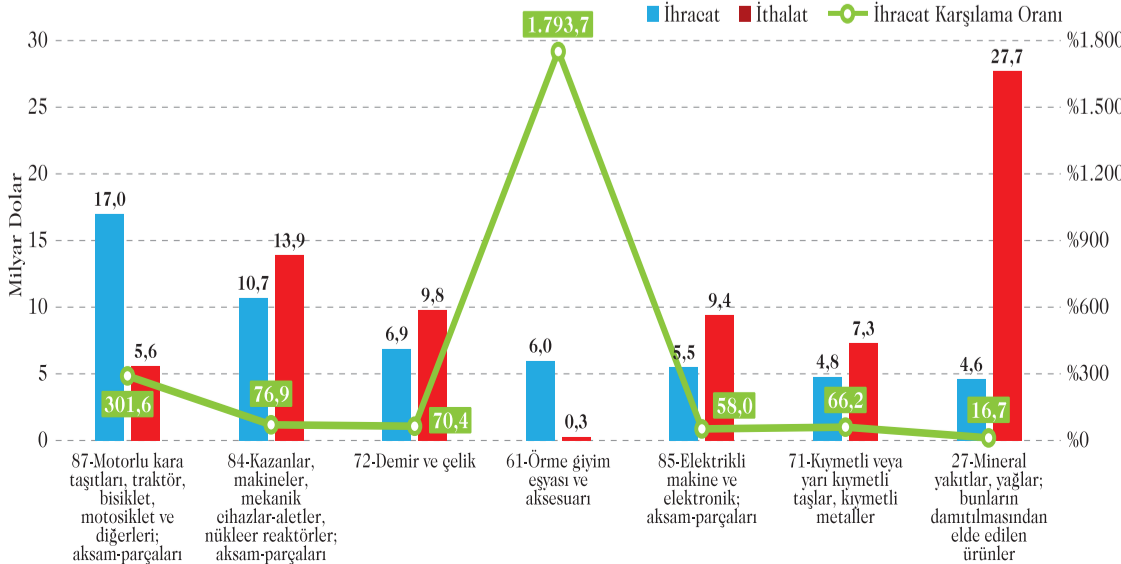
Yabancı makine merakının faturası büyük oldu

Dış ticaret açığımız 10 yılda 153 milyar dolar

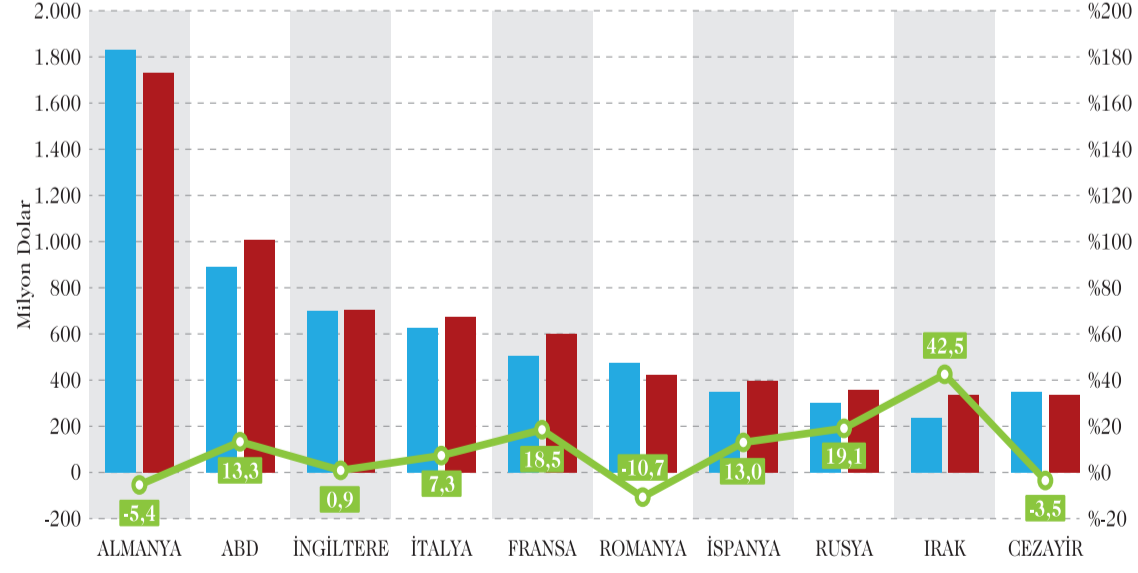
Türkiye'nin en çok ihraç ettiği 7 ürünün toplam içindeki payı %50

Türkiye İhracatında Ana Kalemler (Ocak-Ağustos)

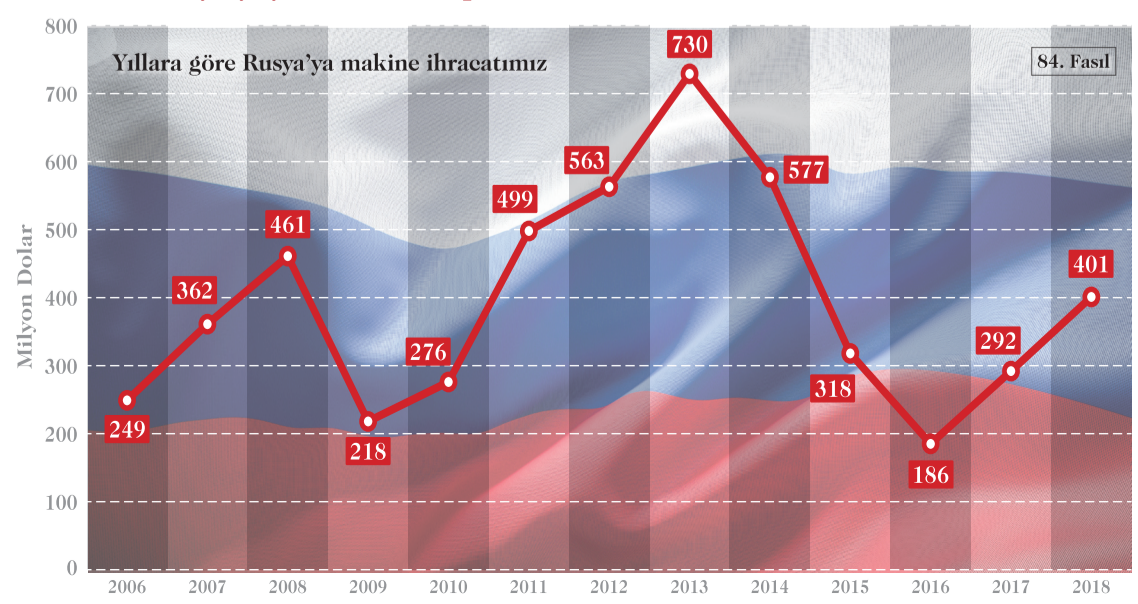

İhracatımızın yarısı ilk 10 ülkeye

En çok makine ihraç ettiğimiz ülkeler (Ocak-Eylül)

Hedef: Rusya'yı yeniden ilk 4 pazar arasına sokmak

Makine Zirvesi'nde VİZYON 2030

MAKFED EV SAHİPLİĞİNDE DÜZENLENEN ZİRVE'DE TÜRKİYE'Yİ YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜRETEN ÜLKELER LİĞİNE SOKACAK SEKTÖRÜN MAKİNE OLDUĞU VURGUSU YAPILDI

Makine İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu (MAKFED) tarafından bu yıl ilk kez düzenlenen ve destekçileri arasında Türkiye'nin Makinecileri'nin de yer aldığı "Makine Zirvesi" Türkiye

sanayiinin geleceğine yön veren üst düzey isimleri buluşturdu. Sektörün, Türkiye'nin gelecek vizyonunu ortaya koyduğu Zirve'de konuşan kamu ve iş dünyası temsilcileri, Türkiye'nin ileri teknolojiye geçişinde ve

ekonomik kalkınmasında makine sektörünün stratejik önemine vurgu yaptı. MAKFED'in ev sahipliği yaptığı Zirve'ye, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve

Bütçe Başkanı Naci Ağbal ve Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay'ın yanı sıra, kamu kurum ve kuruluşları, MAKFED ve üye dernekleri ile makine imalat sanayi firmalarının üst düzey yöneticileri katıldı.

"Makinede hedef 100 milyar dolar üretim"

Adnan DALGAKIRAN
MAKFED Yönetim Kurulu Başkanı

Makine üreticisi 2 bin firmayı temsil eden 21 derneğin çatı kuruluşu Makine İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu MAKFED olarak özel sektör ve kamu tarafındaki üst düzey isimleri, 13 Haziran'da "Makine Zirvesi -Vizyon 2030" programında bir araya getirdik. Zirvedeki açılış konuşmamızda da belirttiğimiz üzere, Türkiye'nin makine sektöründe gerçekleştireceği dönüşümle refah toplumu haline gelebileceğimize inanıyoruz. Kamuoyunun makineye bir sektör olarak bakmaktan vazgeçmesi ve Türkiye ekonomisinin lokomotif olarak görmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Makineyi Türkiye ekonomisinin lokomotif yapabilirsek, 2030 yılında yıllık 100 milyar dolarlık üretime ulaşabiliriz. Biz buna hazırız.

Makine sektörü dünya ticaretinin yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Eğer petrol ve doğalgazı yoksa, makine üretmeden zenginleşmiş bir tane ülke gösteremezsiniz. Son 60 yılda orta gelirli, yüksek gelir seviyesine çıkabilen sadece iki ülke var: Kore ve Tayvan. Bunu makine, elektronik ve yazılımla başardılar. Türkiye gelişmekte olan bir ülke. Yaklaşık 300 yıldır dünya ticaretinden aldığı pay aynı. Daha uzun vadeli, daha stratejik ve daha nitelikli bakmamız gerekmektedir. Çin'in 2001 yılında makine ihracatı 33 milyar dolardı. 2010'da 10 katına çıktı. Bunu sadece 10 yılda yapabildi. Türkiye'nin gelişmeden çok, sıçramaya ihtiyacı var. Her yıl yüzde 20-25 büyümeyi başarmamız lazım. 10 yıl önceki 2023 hedefimiz 100 milyar dolardı. Ana ekosistemdeki so-

runlar nedeniyle olmadı. Hiçbir şey için geç değil. Bu hedefe 2030'da ulaşabiliriz. Türkiye refah ülkesi olmak istiyorsa, teknoloji üretmek zorundadır. Türkiye'de teknoloji üretmeye en yakın alan, makinedir. Makine üretmek için paradan çok çok daha önemli bir şey; "nitelikli insan kaynağı"na ihtiyacımız var. Çünkü teknoloji sıradan insanlarla oluşturacağımız bir şey değildir. Biz toplumda yüzde 3-5 seviyesindeki daha akıllı, daha çalışkan, daha yaratıcı insanlarımızı özel olarak yetiştirmek ve bunların yaşayacağı ekosistemi kurmak zorundayız. Bunun yanında sonradan gelmenin avantajını kullanan ülkelerin yaptıkları gibi, dışardan teknolojiye hakim insan kaynağını ve teknoloji üreten yabancı sermayeyi, Türkiye'ye getirmemiz lazım. Başarabilirsek, Türkiye 10 yılda başka bir hikayeyi yazar hale gelecektir. İlgili tüm çevrelerden üst düzey yetkililerin katıldığı Zirve'de, makine üreticileri olarak kendimizi masaya koyduk ve dünyayla karşılaştık. Neleri yapıyoruz, nelerde geriyiz, neleri yapmıyoruz. Bunları samimiyetle ortaya koyduk. Uluslararası rekabette güçlü, yüksek teknoloji üreten ve ekonomiye yön veren bir noktaya ulaşmak için neler yapabileceğimize ilişkin bir yol haritası çıkardık.

VİZYON:

%15

Toplam ihracat içindeki pay

100

MİLYAR DOLAR

Yıllık üretim hacmi

15

DOLAR/KG

Ortalama birim fiyat

- Yerleştirme
- Sanayide Dijital Dönüşüm
- Ar-Ge ve İnovasyon
- Verimlilik
- Dış Ticarete Rekabetçilik
- Nitelikli İnsan Kaynağı
- Standardizasyon ve Sertifikasyon
- Çevre ve İklim Dostu Üretim

"Türkiye, makinelerin yükseliş çağının gerisinde kalmayacak"

Avrupa'nın en büyük 6. makine üreticisiyiz. Başarıyı artık ufku geniş, dünyayı tanıyan, trendleri takip eden, ortaya yenilik koyanlar elde ediyor. Türkiye'nin yeni başarı hikayesini teknolojiyle büyüyen sanayi sektörü yazacak. Makineler her anlamda yükseliyor ve biz de Türkiye olarak, bu yükseliş ve dönüşüm çağının gerisinde kalmayız. Sanayide ve teknolojiye oyunun kuralları yeniden yazılacak; biz kuralları takip eden değil, kural koyan bir vizyonla başarıyı yakalamak durumundayız. Bu nedenle; ülkemizin kü-

resel rekabet gücünü artıracak, ekonomik ve teknolojik bağımsızlığı temin edecek, yapay zeka gibi kritik teknolojilerde atılım sağlayacak politikalarımızı, milli teknoloji hamlesi olarak benimsedik. Uçtan Uca Yerleştirme Programı ile Türkiye'yi yüksek teknoloji üretken ülkelere taşıyacağız. Milli teknoloji hamlemizin temellerinden birini oluşturacak yeni destek programımızın nihai hedefi, dünyanın geçirdiği teknolojik dönüşüm sürecinde Türk sanayisini öncü konuma getirmektir. Tabii bu noktada, sanayide dijitalleşmenin

Mustafa VARANK
T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı

yaygınlaşmasıyla birlikte, makine sektörünün rolü de gittikçe önem kazanıyor. İşte bu nedenle, yeni dönemde önceliği makine sektörümüze vereceğiz.

"İstihdam ve dış ticarete fırsat sektörü makinedir"

Ekonomi politikalarının merkezinde sanayinin geliştirilmesi bir numaralı stratejik hedefidir. Sanayide stratejik sektörlerin belirlenmesi ve kaynakların öncelikli olarak bu alanlarda kullanılması gerekir. Sanayide bulunan farklı sektörlerde seçim yapmalı, odak sektörleri belirlemeliyiz. Başkanlığımızın yaptığı çalışmalarda belirli sektörler fırsat sektörü olarak öne çıkıyor. Bunların içinde makine sektörü de yer alıyor. Makine sanayii son 10 yılda üretim değerini artırma bakımından önde geliyor. Katma değerini en

Naci AĞBAL
T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı

çok artıran sektör de makine. İstihdam ve dış ticarete makine fırsat sektörü olarak görülüyor.

"Daha rekabetçi olmak için makine sektörüne öncelik veriyoruz"

Dünya ticaret hacminin yüzde 13'ünü yüksek teknoloji ürünler oluşturuyor ve bizim bu ürünlerin ihracatındaki payımızı mutlaka artırmamız gerekiyor. Dış ticarete daha rekabetçi olmak üzere orta ve yüksek teknoloji ürünlerin ihracatına dönük gerekli mekanizmaları oluşturamıyoruz. Bu sistem içerisinde, makine sanayiini de önde gelen sektörlerden biri olarak görüyoruz. Diğer bakanlıklarımızla, hükümetimizle, Strateji Başkanlığımızla koordineli çalışmalarımız var.

Rıza Tuna TURAGAY
T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı

Bizlerin desteği ve üniversite kamu özel sektör iş birliğiyle makine ihracatında çok daha yüksek rakamlara ulaşacağımıza inanıyoruz.

Makine neden stratejik sektör?

Milli Teknoloji Hamlesi ve Yeniden Sanayileşme atılımında çözüm yolu makine sanayiinin güçlenmesinden geçiyor. 2019 yılında açıklanan ve ekonomide yol gösterici olan birçok kamu plan ve strateji belgesinin tamamında makine sanayii öncelikli sektörler arasında yer alıyor ve uygulamalarda pilot sektör olarak seçiliyor.

MAKİNE SANAYİİNİN HİZMET EDECEĞİ HEDEFLER	11. Kalkınma Planı Yeniden sanayileşme, Yerli ve milli teknoloji	Sanayi ve Teknoloji Strateji Belgesi Sanayide dönüşüm	İhracat Ana Planı İleri teknoloji yoğunluklu ihracatın payının artırılması	İVME Finansman Paketi Teknolojik ürünlerin yurt içinden temini
Milli Teknoloji Hamlesi İçin Yerli Üretim Teknolojisi	Yeniden Sanayileşme Atağı Cari İşlemlerde Sürdürülebilir Denge	Sanayi 4.0 ve Dijitalleşme	Makine Sanayiinde Öncelikler ve Destekler	
Ülkelerin kendi üretim ve ürün teknolojilerine sahip olabilmeleri, yeterli bilimsel ve teknolojik alt yapının ve birikimin oluşması ile mümkündür. Üretim ve ürün teknolojilerinin uygulama alanı makine sanayiidir. Türkiye de 2020'li yıllara çeyrek kala, bu doğrultuda makine sanayii gerekli önceliği vermeye başlamıştır.	Türkiye ekonomisinin cari işlemler dengesinde sürekli yüksek açıklar vermesinin nedeni çok sayıda üründe yurt dışına bağımlı olmasıdır. Türkiye de stratejik bir sektör olarak makine sanayine ağırlık vererek, üretim ve ürün teknolojilerine sahip olmayı ve çok sayıda yerli üretime geçerek yurt dışına bağımlılığı en aza indirmeyi hedeflemektedir.	Küresel ekonomide rekabetçiliği belirleyen yeni alanlar; sanayi 4.0 uygulamaları, dijitalleşme, akıllı ve otonom sistemler, yapay zeka gibi gelişmeler makine sanayindeki uygulamaları ile hayat buluyor. Bu alanlarda yenilikçi olabilmek ve rekabet gücü sağlamak makine sanayindeki gelişmeler ile mümkün oluyor.	Makine sanayii, Kalkınma Planı ile Sanayi ve Teknoloji Belgesi'nde 6 öncelikli sektör arasında, İhracat Ana Planı'nda da öncelikli 7 sektör arasındadır. Bu önceliklere bağlı olarak İvme Kredisi Programı ile Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı'nın ana unsuru ve pilot sektörü olarak belirlenmiştir.	

Türk makine sektörü Rusya'ya çıkarma yaptı

İki ülkenin Bakanları işbirliği fırsatlarına dikkat çekti

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank:

Rusya ile 2018'de ikili ticaret hacmimiz bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 15 artarak 25,7 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Karşılıklı yatırımlarımız da 12 milyar dolar seviyesindedir. Ancak karşılıklı iş birliği bağlamında hala ülkelerimizin taşıdığı potansiyelin uzağında olduğumuzu düşünüyoruz. Rusya Federasyonu'nun bölgeleriyle de ekonomik ve kültürel ilişkilerimizi geliştirmek, böylece iş birliği alanlarını ve aktörlerini çeşitlendirmek istiyoruz.

Rusya Sanayi ve Ticaret Bakanı Denis Manturov:

Türkiye'ye ait fuar alanında, uzay, havacılık, makine sanayi gibi alanda faaliyet gösteren, yüksek teknoloji üretimi yapan pek çok firma yer aldı. Burada hem sanayinin temelini oluşturan üreticiler hem de geleceğe yönelik teknolojik ürünleri olan firmalar temsil edildi. Rusya ve Türkiye arasında iş birliği geliştireceğimiz pek çok ortak noktamız bulunduğunu düşünüyoruz.

T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı Gonca Yılmaz Batur:

Türkiye'yi INNOPROM 2019'da makine sektörüyle temsil ettik. Makine sektörümüz 17,1 milyar dolar gibi ihracat hacmi yakalamış en önde gelen sektörlerimizden bir tanesi. Rusya'yı sadece stratejik ortak değil, beraber geliştirilecek işbirliği fırsatlarıyla karşılıklı ticaret yaratabileceğimiz verimli bir dostumuz olarak görüyoruz.

“Rus sanayiinin stratejik çözüm ortağı olmak istiyoruz”

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu:

Yılın ilk 9 ayında Rusya'ya gerçekleştiren toplam makine ihracatımız 359 milyon dolar oldu, ihracatımızın yıl sonuna kadar 500 milyon dolara ulaşmasını bekliyoruz. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 19'luk artış sağlamış olsak da 2013 yılında ulaştığımız 769 milyon dolarlık makine ihracatıyla karşılaştırıldığında, Rusya ile makine ticaretinde istediğimiz seviyede olmadığımızı görüyoruz. Biz Rusya'nın güvenilir bir komşusu olmamızın

ötesine geçmek ve Rus sanayiinin teknolojiye stratejik çözüm ortağı olmak istiyoruz. Rusya'da sermayenin oluşumu ve tabana yayılması, üretim yatırımlarıyla olacak. Ülkedeki tüketim ve konfor ihtiyaçlarının yurt içinden sağlanması için çok sayıda küçük orta işletme kurulacak, bu işletmelerin makine ve teçhizat ihtiyacı büyük ithalat gerektirecek. Rusya'nın 30 milyar doları aşan makine dış ticaret açığının kapanması için, Türkiye ile stratejik ticari ortaklıklar geliştirmesi gerektiğine inanıyoruz. Rusya'da başlayan endüstriyel dönüşümün güçlü

bir parçası olmak istiyoruz. Son dönemde Türkiye ve Rusya arasında ticari ilişkilerin yeniden hızlanması ve firmalar arasındaki diyalogun artması bu yönde önemli bir fırsat olarak görüyoruz. İleri teknoloji alanında, mühendisliğimizi ve serbest girişimciliğimizi birleştirebileceğimiz ortaklıklar iki ülkeye büyük güç katacaktır. Tasarımı mühendisler ve fikri olan girişimcileri bir araya getirecek yatırım altyapısını oluşturmak ve özellikle üniversiteler düzeyinde ortak projeler geliştirmek, geleceğe dönük stratejik bir hamle olacaktır.

Rusya'nın en büyük sanayi fuarlarından INNOPROM, partner ülke Türkiye öncülüğünde açıldı.

Ticaret Bakan Yardımcısı Gonca Yılmaz Batur ile birlikte basın toplantısında konuşan MAİB Başkanı Kutlu Karavelioğlu, fuar süresince Rus basının yoğun ilgisiyle karşılaştı.

Her şey karıştı, karışıyor ve karışacak...

Günümüz sorunları tek ve birbirine benzer bir özellik taşıyor; hem karışık hem de karmaşık. Bu durum bir taraftan analizi güçleştirirken, diğer taraftan da çözüme yönelik olarak tek bir önerme yapmayı imkânsız kılıyor.

Toplamda genel ifadelerle bir şeyler söylemenin de pek kıymetli olmadığı bir dönemdediz. Daha düne kadar küreselleşme zorunluluğundan bahsediyor ve bunu gerçekleştiremeyen işletme ve ülke ekonomilerinin kaybedenler kulübünde yer alacağını söylüyorduk. Şimdilerde hem bu zorunluluktan bahsediyor hem de işletme ve ülke ekonomisini nasıl koruyacağımızın yol ve yöntemlerini araştırıyoruz. Daha düne kadar önemli olan büyümeydi ve her ne pahasına olursa olsun büyümek gerekliydi derken, şimdi kaliteli ve sürdürülebilir bir büyümeden söz ediyor, kaynak ve enerji israfı yaratmadan büyümenin nasıl gerçekleştirilebileceğini araştırıyoruz.

Daha düne kadar teknolojinin sosyal ve iş yaşamımızı nasıl kolaylaştırdığını, bu teknolojilere her ne pahasına olursa olsun sahip olma ve teknoloji üretmek gerekli derken, şimdilerde teknolojilerde tek yönlü ve egemen gelişen algoritma diktatörlüğünden bahsediyoruz.

Dün ile bugün ve bugün ile yarın arasındaki fark, yani dönüşümün hızı, endüstriyel tarihte

Ahmet YILMAZ
Türkiye'nin Makinecileri
Almanya Danışmanı

bugüne kadar hiç karşılaşmadığımız kadar değişik, karışık ve karmaşık halde. 50'li yaşlarda olanlar şöyle bir 30 yıl öncesine, daha sonra 20 ve 10 yıl öncesine dönerek sosyal, eğitim ve iş yaşamlarında gerçekleşen değişiklik, dönüşümlere bakarlarsa ne demek istediğini daha iyi anlayabilirler.

“Akıl yolu artık bir değil”

Bu gözlemler bir karamsarlık yaratmak için sıralanmadı. Aksine, “yeni” olana daha geniş bir perspektif ve farklı düzlemlerden bakmak tavsiyesi için sıralandı. Yeni dönem için yapılması gereken ilk tespit, galiba -biraz mecazi olacak ama- artık akıl yolunun bir olmaması! Çok farklı, değişik akıllara ihtiyaç-

mız var. Düzlem değişikliklerini fark eden, katmanlara uygun, katmanlar arası geçişkenliğe esneklik gösterebilen yeteneklerle bugün ve yarının işlemlerini yapabilmek muhtemelen daha kolay olacaktır. Şimdi, aklınıza, neden sektörel bir dergide bir yaklaşım yazısı yazdığım sorusu da gelebilir. Mevcut sorunlar, sektörel bakış açısı üstü bakmayı, yeni perspektifler açmayı zorunlu kılıyor. Tabii ki sektörel ve hatta alt sektörel bazda hassasiyet ve politikalar zorunludur ve yapılmalıdır. Ama artık çemberi kırabilmek için diğer sektör veya daha doğru tanımla diğer disiplinler arasında bir bağ, iletişim kuramazsak sektörel boğulma tehlikesiyle karşılaşmamız kaçınılmaz olacaktır. Neden mi? Aynı anda hem yeni pazarlar bulmak hem de mevcut pazarlardaki faaliyetleri sürdürmek; pazarlardaki yeni değişim ve taleplere yönelik uygun modeller üretirken üretimi dikey ve yatayda verimli hale dönüştürmek zorundayız. Üstelik ürünlerimizi de yeni teknolojilerle bezemek gibi her biri farklı alanların konusu olan işleri karmaşık bütün haline dönüştürmek gibi bir “yönetim” sorunuyla karşı karşıyayken! Ancak elbette karamsarlığa gerek yok, çünkü bu tür veya benzer sorunlarla sadece biz değil, dünyanın her tarafında üretim ve satışla uğraşan her işletme, her sektör karşı karşıya!

Tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatında hedef 1 milyar dolar

Türkiye'nin Makinecileri dünyanın en büyük uluslararası tekstil ve konfeksiyon makineleri fuarı ITMA için gittiği Barcelona'da 147 ülkeden 120 bin ziyaretçiyle buluştu. Türk makine sektörünün 165 firmayla katıldığı fuar, Makine İhracatçıları Birliği, “Türkiye'nin Makinecileri” markasıyla etkin tanıtım çalışmaları yaptı. 9 Avrupa ülkesinin tekstil ve konfeksiyon makineleri üreticileri derneklerinin oluşturduğu CEMATEX tarafından organize edilen ve tekstil teknolojilerindeki yeniliklerin sunulduğu en önemli fuar olan ITMA'da Türkiye'nin katılımı sayısı açısından beşinci, stant alanı olarak da üçüncü ülke olduğuna dikkat çeken Makine İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mehmet Ağriklı şunları söyledi: “Tekstil ve konfeksiyon üreticileri son teknolojilere sahip

olabilmek için mümkün olduğunca yatırımlarını ITMA'dan sonra yapmayı tercih ediyorlar. Tekstil ve konfeksiyon makineleri üreticileri de dört yıl boyunca tüm gayretleriyle hazırladıkları bu fuarda tüm güçlerini sergilemeye çalışıyorlar. ITMA'da bu yıl trend olarak Endüstri 4.0 kavramı ön plana çıktı. Türk makinecilerimiz otomasyon ve tekstil alanındaki Endüstri 4.0 uygulamalarında rakiplerine parmak ısırtacak derecede başarılı ürünler sergiledi. Tüm ziyaretçilerden tam not olan Türk makine sanayii, fuarın gözdesi olurken firmalarımız yurda yüklü bir siparişle döndü. 2018 yılında 722 milyon dolar olan tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatımızın ITMA fuarının olumlu etkisiyle bu yıl sonunda 1 milyar dolara yaklaşacağına inanıyoruz.” MAİB Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Karavelioğlu'nun da

yakından takip ettiği fuar süresince, Barcelona'nın en kalabalık yerlerinden biri olan La Rambla'da ve fuar etrafında, tekstil ve konfeksiyon makineleri temalı Türkiye'nin Makinecileri ilanları fuar katılımcıları tarafından büyük ilgi gördü. Türkiye'nin Makinecileri heyeti, CEMATEX üyesi organizasyonlara ait alanda VDMA (Almanya), ACIMIT (İtalya), AMEC AMTEX (İspanya), BTMA (İngiltere), GTM (Hollanda), SWISSMEM (İsviçre), SYMATEX (Belçika) gibi uluslararası sektör kuruluşlarıyla fuar süresince bir araya geldi. Tekstil Makine ve Aksesuar Sanayicileri Derneği (TEMSAD) temsilcileri de fuar alanında yer alan muhatap uluslararası kurum ve kuruluşlarla görüşmeler gerçekleştirerek Türk tekstil makineleri sektörü hakkında bilgiler verdi.

Moment Expo Dergilik ve e-dergi'de!

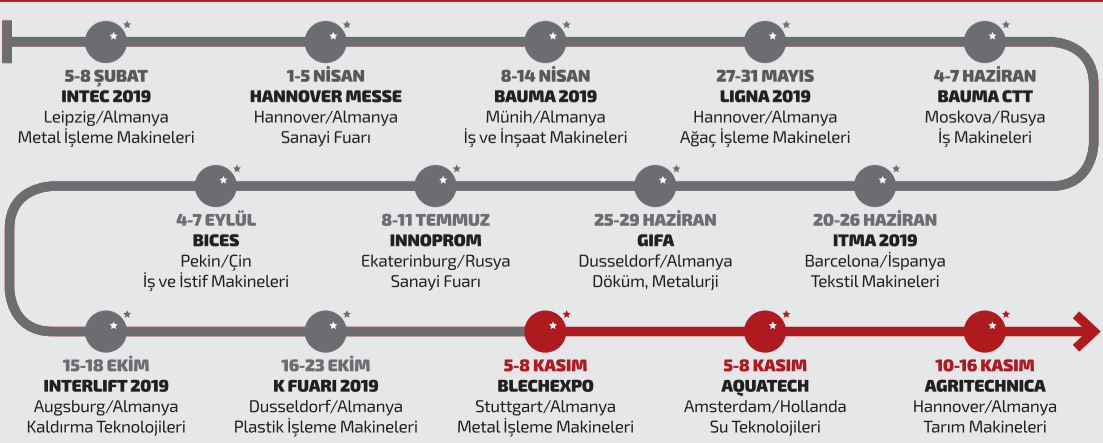
Her an, her yerde, sizinle!

Moment Expo'ya Turkcell “Dergilik” ve Türk Telekom “e-dergi” uygulamalarından ücretsiz olarak ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
“Dünya Bizimle Çalışır”

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ'NİN 2019 YILINDA ETKİNLİK YAPTIĞI/YAPACAĞI FUARLAR

Yerli sanayiciye yerli makine yakışır

Yılın ilk 9 ayında 13,2 milyar dolar ihracat gerçekleştiren makine sektörünün başlıca ihracat pazarları içinde en yüksek değer artışı ABD, Fransa,

İspanya ve Rusya'da gerçekleşti. Sektörün son 12 aylık dönemdeki toplam ihracatı bir önceki döneme göre yüzde 6,5 artışla 17,8 milyar dolara yükseldi.

Almanya ve ABD'nin en büyük ihracat pazarını oluşturduğu Türk makine sanayinin küresel düzeydeki bu başarısına karşın, Türkiye her yıl yaklaşık 10

milyar dolar makine dış ticaret açığı veriyor. Kendi sektörlerindeki uluslararası başarılarına imza atan yerli makine imalatçıları ithalata bağımlı büyüme olma-

yacağına dikkat çekerek, "yerli sanayiciye yerli makine yakışır" diyor. Türkiye'de makine sektörünün birçok alt dalında, uluslararası rekabetin içinde yer

alan güçlü markaların faaliyeti gösterdiğine dikkat çeken makineciler, bu alandaki deneyimini yurt içindeki sanayicilerle daha fazla paylaşmak istiyor.

"Yurt dışındaki Türk makinesi algısı yukarı taşıyor"

İş makineleri alanında faaliyet gösteren Hidromek; iki AR-GE merkezi, güçlü tasarım stüdyosu ve ileri modern teknolojiyle donatılmış üretim tesisleriyle müşterilerine uluslararası ölçekte rekabetçi nitelikte ve performansta ürünler sunuyor. Yurt içinde iş ve inşaat makineleri tüketiminde son yıllarda yerli üretim lehine yaşanan değişimde, ülke yöneticilerinin yerli ve milli sanayi konusunda yaptıkları ısrarlı ve başarılı girişimlerin önemli ölçüde destek sağladığını belirten Hidromek Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Bozkurt, Türk sanayicilerinin yerli makine bilincinde Japonya ve Güney Kore örnekleriyle aynı seviyeye gelmediklerini ifade ediyor.

İhracatçı firmaların ürün ve satış sonrası hizmet kalitesine giderek daha fazla önem vermelerinin yurt dışındaki Türk makinesi algısını yukarı taşıdığını belirten Bozkurt şunları söylüyor: "Bu süreçte, devletimiz tarafından başarılı bir şekilde uygulanan Turquality ve URGE projeleri de önemli ölçüde katkı yapıyor. Bunun yanı sıra MAİB ve MAKFED gibi örgütlerin çalışmaları da büyük yarar sağlıyor. Türk makine imalatçılarının

AR-GE ve inovasyona dayalı ürün kalitesinin yanı sıra, pazarlama ve özellikle markalaşma konularına daha fazla ağırlık verip kaynak ayırmaları, yüksek potansiyelli pazarlar için gerekli bir strateji olarak öne çıkıyor." 1999 yılında Tunus'a yaptıkları ilk sevkiyatla ihracata başladıklarını ve bugün 5 kıtada 100'ün üzerinde ülkeye ihracat gerçekleştirdiklerini belirten

Bozkurt, "En fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz Cezayir, Tunus, İspanya, Bulgaristan ve Şili gibi ülkelerin yanı sıra stratejik pazarlarda faaliyetlerimizi geliştirmeye devam ediyoruz. İhracata dönük çalışmalarımızda pazara uygun ürün, güçlü dağıtım ve servis kanalı, rekabetçi fiyat politikası, uygun finansman seçenekleri ve marka bilinirliğinin artırılması konularına büyük önem veriyoruz" diyor.

MUSTAFA BOZKURT - Hidromek Yönetim Kurulu Başkanı

1965 yılından bu yana imalat gerçekleştiren ve birbirine entegre üç fabrikasıyla yatırımlarını sürdüren Dalgakıran Kompresör gelişen ülkelerde hızla büyürken mevcut pazarlarından aldığı payı artırmaya devam ediyor.

Yurt içindeki yatırımların dü-

şüşünün yeni kompresör alımı konusunda pazarı daraltıcı etki yarattığına dikkat çeken Dalgakıran Kompresör Yönetim Kurulu Üyesi Nuri Kara, bu gibi dönemlerin verimliliğe ve geleceğe yapılacak yatırımlara zemin hazırladığına dikkat çekiyor. Bu tip süreçlerin güçlü firmalar için önemli bir fırsat ortamı oluşturduğunu ve operasyonel verimlilik çalışmalarının ön plana çıktığını belirten Kara, "Yüksek teknoloji barındıran kaliteli ürünlerimiz, makinelerimize olan güvenimizin işareti olarak 5 yıl garanti uygulamamız ve enerji verimliliği konusunda yaptığımız çalışmalarımızla uluslararası düzeyde bir hizmet veriyoruz" diyor.

Türk makine sanayinin birçok alanda yabancı rakipleriyle yarışan kalitede ürünler ürettiğini ama bu konuda kamuoyu bilincinin yeterli düzeyde olmadığını belirten Kara şunları söylüyor: "Yurt dışında gelişmiş ülkelere uzun yıllardır ihracat yapan firmaların yurt içinde yabancı makine üreticilerinin ürünleriyle ciddi bir rekabete girmek durumundalar. Bunun en büyük nedeni yerli makinelere olan güvenin ithal ürünlere göre çok düşük olması veya başka deyişle yabancı makine hayranlığıdır." Gelişmiş ülkelere Türk makinesi algısının her geçen gün arttığını dikkat çeken Dalgakıran Kompresör Genel Müdür Yardımcısı Lale Algan, makine ihracatı için kısa ve orta vadede en

fazla fırsat gördükleri pazarların ABD başta olmak üzere Avrupa ülkeleri olduğunu dikkat çekerek şunları söylüyor: "Makroekonomik göstergelerine ve sanayi hacimlerine bakıldığında makine için fırsat olan bu ülkelerdir. Bu ülkelerde potansiyeli yüksek alt sektörler olarak tekstil ve endüstriyel üretim sektörlerine odaklanmalıyız. Yurt dışında pazar payını artırmanın ön koşulu, kaliteyle birlikte ileri teknolojilere odaklanmaktır. Bu gerçekleştirebildiğinde müşteriler aradaki farkı ödemeye zaten hazır. İkinci önemli nokta ise pazarlama faaliyetleridir. Çünkü tam anlamıyla, güvenilmeden veya bu yönde bir algı yaratmadan pazar payının devamlılığı düşünülemez."

"Yabancı makine tercihinin sebebi yabancı marka hayranlığıdır"

NURİ KARA
Dalgakıran Kompresör
Yönetim Kurulu Üyesi

LALE ALGAN
Dalgakıran Kompresör
Genel Müdür Yardımcısı

"ABD ve Avrupa ülkelerindeki talep Türk makinesinin kalite göstergesi"

PVC alüminyum profil işleme makinelerinin üretim, kurulum, teknik bakım, arıza, yedek parça ve aksesuar ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 1977 yılında kurulan Yılmaz Makine dünya üzerinde 85 ülkeyi aşkın ihracat hacmiyle farklı kıta ve ülkelerde satış faaliyetlerini sürdürüyor. Yurt dışında "Türk Makinesi" algısında olumlu yönde yaşanan değişimi, Türkiye'deki makine imalatçıların artık daha profesyonel üretim yapmalarına ve kalite kriterlerini geliştirmelerine bağladığını ifade eden Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Yılmaz, "Türkiye'nin dünya makine imalatında, Almanya ve İtalya'dan sonra 3. sırada yer aldığı rahatlıkla söyleyebiliriz. 2001 yılında Romanya'da katıldığımız fuarda sektörümüzün çok ünlü bir Alman firması makinelerimizi inceleyip

"Bugün makine sadece Almanya ve İtalya'da değil, aynı zamanda Türkiye'de yapılır" demişti, yakın dönemde birçok Alman ve İtalyan firmasının Türk firmalarıyla evlilikler kuracağını veya Türkiye'de yatırım yapmaya geleceğini düşünmekteyim" diyor. Kısa ve orta vadede en çok fırsatın alüminyum ve ahşaptan PVC'ye geçiş yapabilmeleri için gelişmekte olan ülkelere çeşitli makine paketleri sunma hususunda yaşanan masını beklediklerini ifade eden Yılmaz şunları söylüyor: "İngiltere, Fransa, Belçika, Amerika, Rusya ve Güney Afrika pazarlarında işleme merkezi segmentinde önemli satış fırsatları olduğunu ve burada kaliteli makine sunabilecek Türk firmaların önde yer alacaklarını düşünüyo-

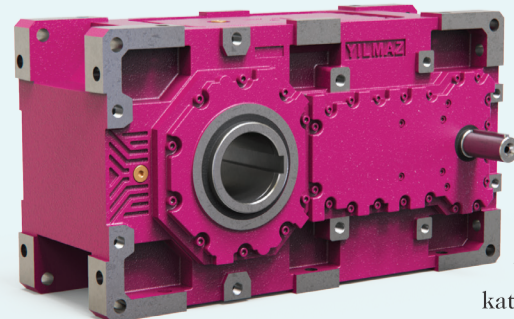
rum. Türkiye'nin son dönemlerde AR-GE ve teknolojik yatırımlarıyla dünyada yıldızı giderek daha fazla parlıyor." Geçmişe göre bir gelişme olsa da ülkemizde yerli makine kullanım bilincinin istenilen düzeyde olmadığını belirten Yılmaz, yerli müşterilerin makineler arasındaki farkları detaylı inceleyerek makine almak yerine, fiyatı uygun olanı almayı tercih ettiklerini belirtiyor: "Yurt içindeki atölye sahipleri Türk makine üreticisine güven-

sinler. Yerli ve milli olan makineleri tercih ettikleri takdirde pişmanlık duymayacaklar. Bu vesileyle dövizimiz de yurt içinde kalmış olacaktır. Bu güveni neye dayandırıyorum diye sorarsanız? Bunun en önemli cevabı; son yıllarda Yılmaz Makine'nin ve birçok yerli makine imalatçısının Avrupa ve ABD'de cirolarının hatırı sayılır bir şekilde artmasıdır. Bu ülkelerde satışın artması Türk makine endüstrisinin iyi bir yere geldiğini göstermektedir.

1995 yılından bu yana Avrupa, Orta Doğu, Rusya bölgesi ve Uzak Doğu'ya ihracat gerçekleştiren Yılmaz Redüktör, kurumsal iş birlikleri yaparak sürdürdüğü Ar-Ge faaliyetleriyle birçok yeniliğe imza atıyor. Türkiye ekonomisindeki gelişmelerin yerli sanayiciyi dış pazarlara yönlendirdiğine dikkat çeken Yılmaz Redüktör Genel Müdürü Metin Yılmaz, "Son yıllarda yü-

rüttüğümüz pazarlama faaliyetleri sonunda İtalya, ABD, Yeni Zelanda gibi ülkelerin yanı sıra Rusya ve Tayland'da da pazar payımızı artırmış bulunuyoruz. Yine son iki yıl içerisinde, aynı sektörde faaliyette bulunan Avrupa kökenli dışı kutusu üreten firmalarla yaptığımız bağlantılarla bu firmalara ve satış ağlarının bulunduğu ülkelere de ürünlerimizi ihraç ediyoruz" diyor.

Ürünlerinin dünyada sunulan diğer benzer ürünlere nazaran daha üstün performans, daha üst kalite daha yaygın servis ve hızlı teslimata sahip olmasını firma politikası olarak benimsediklerine dikkat çeken Yılmaz şunları

söylüyor; "Dünyanın herhangi bir yerinde üretilen ürün, bizim ürettiğimiz ürünün üzerinde performans sağlıyor veya müşteri beklentilerini daha iyi yerine getiriyorsa bizim ürünün satış şansını düşer. Ürünlerimiz bu vizyonla tasarlanıp üretildiği için, üretim teknolojisine, tasarım araçlarına ve Ar-Ge faaliyetlerine büyük kaynak ayırıyoruz. Ülkemizde değil, dünyada ilkleri ve en iyileri başaramasak şirketimiz ve ülkemiz adına gelecek vaat edemeyeceğimizi düşünüyoruz." Yurt dışı faaliyetlerinde özellikle Ortadoğu, Doğu Avrupa, Rusya ve Uzakdoğu bölgesinde Türk makinesine karşı olumlu bir yaklaşımla karşılaştıklarını belirten Yılmaz, yerli sanayideki yerli makine bilincinin

henüz istenen seviyede olmadığını dikkat çekiyor: "Bizce yerli üretici yerli makine kullanmalı ancak bu ürünler dünyadaki diğer ürünler karşısında rekabetçi olmalı. Bizim üretim anlayışımız dünya teknolojik gelişmelerinden geri değil, bilakis ileridir. Kamuoyunda yerli makine kullanımı konusunda zaman zaman yabancı üreticiyi kayıran bir ön yargıyla karşılaşıyoruz. Sanayicilerimizin Avrupa üretimi diye aldıkları yabancı markalı bir ürünün, aslında bizim üretimimiz olduğunu fark ettiklerinde şaşırıldıklarına şahit oluyoruz. Türkiye'de yerli makine konusunda bir bilinç oluştu dememiz zor. Sanayicimiz elini taşın altına koysun ve yerliyi kayırmadan yerlinin hakkını versin, değerini bilsin."

"Yerli makinenin kayırılmasını değil, hakkının verilmesini istiyoruz"

METİN YILMAZ - Yılmaz Redüktör Genel Müdürü